

Tegnspråktolk

En person som er utdannet som tolk mellom hørende og personen(e) som er døv, døvblind eller hørselshemmet. For eksempel når en ikke-tegnspråklig person skal

informere den tegnspråklige døve personen om noe, da blir tegnspråktolken bindeleddet mellom de to.

Tidligere også kalt døvetolk.

Personer som er døv, døvblind eller hørselshemmet har behov for tolk i mange ulike situasjoner, som møter, arbeidssituasjoner, legebesøk, under utdanning og sosiale sammenheng.

Tre hovedområder; Tolke på arbeidsplass, tolk under utdanning og tolk i dagliglivet. Kan også ha tolk i utlandet, ved for eksempel arbeid eller utdanning.

Denne rettigheten er lovfestet i Norge og dekkes gjennom folketrygden § kap 10 og forskrift om stønad tolk tolkehjelp for hørselshemmede (rundskriv 10-07F til folketrygd §10-7 bokstav f – Tolkehjelp for hørselshemmede). Den som bruker

tolk, må altså være medlem i folketrygden. Men utenlandske statsborgere kan få tolk hvis det er fare for liv og helse.

Første gang må det søkes om å få tolk gjennom NAV. Deretter kan personen søke om tolk gjennom ulike måter, men mest gjennom NAVs tolkebestillingsløsning.

Tegnspråktolk brukes

- Tolkning til og fra tegnspråk
- Tolkning fra talespråk til skriftspråk (skrivetolk)
- Tolkning til taktilt tegnspråk, altså ved avlesning gjennom hendene (for synshemmet tegnspråkbruker)
- Tolkning til tydelig tale (for ikke-tegnspråklige syns- og hørselshemmede) og brukes ofte i kombinasjon med hørselstekniske hjelpemidler
- Ledesagning og beskrivelse for døvblind/kombinert syns- og hørselshemmede, inkludert haptisk kommunikasjon (signaler som gis ved berøring)
- Skjermtolk, at tolken ikke er fysisk tilstede på samme sted som personen som trenger tolk.

Arbeidsplasser for tegnspråktolker:

- Frilanser
- Ansatt på arbeidsplass
- Offentlig sektor
- Kommunal sektor
- Skoler, institusjoner eller organisasjoner
- Tolketjenesten (NAV hjelpemiddelsentral)

- Akuttolk

De fleste tolker får oppdrag via NAV hjelpemiddelsentral.

Utdannelse er tre år ved høyskole eller universitet med fokus på «tegnspråk, tolkning og oversetning». Utdannelse skjer på OsloMet, NTNU og Høgskulen på Vestlandet pr. 2024.

Kan også finne tolker via «nasjonalt tolkeregister», som tegnspråktolk, skrivetolk og tolkning til døvblinde.

Tegnspråktolker har taushetsplikt på lik linje som andre tolker.